Dosarul nr. 3-209/2022

2-22010619-12-3-25012022-1

HOTĂRÂRE
În numele Legii

20 martie 2026 mun. Chişinău

Judecătoria Chișinău (sediul Centru)
Instanța compusă din:
Preşedintele şedinţei, judecător Victor Sîrbu
Grefier Valeria Căinăreanu
Cu participarea:
Avocatul reclamantului Dmitri Lunga
Reprezentantul terțului Alexandru Calin

a examinat în ședință publică în procedură de contencios administrativ, cerere de chemare în judecată depusă de SRL „Avia-Invest” către Agenția Proprietății Publice, terț Comisia de Monitorizare a Concesiunii și Aeroportul Internațional Chișinău cu privire la constatarea unui cumul de factori și evenimente, suspendarea executării angajamentelor financiare și tehnice prevăzute în contract și demararea negocierilor în vederea încheierii unui acord adițional, -

C o n s t a t ă:

Argumentele participanților la proces:

La 25 ianuarie 2022, S.R.L. "Avia-Invest" s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată către Agenția către Agenția Proprietății Publice, terț Comisia de Monitorizare a Concesiunii și Aeroportul Internațional Chișinău cu privire la constatarea unui cumul de factori și evenimente, suspendarea executării angajamentelor financiare și tehnice prevăzute în contract și demararea negocierilor în vederea încheierii unui acord adițional.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că, la data de 22 noiembrie 2021 S.R.L. "Avia Invest" a adresat Agenției Proprietății Publice și Comisiei de monitorizare a concesiunii o cerere cu nr. de ieșire 12/836 prin care a solicitat:

- constatarea unui cumul de factori și evenimente neimputabile S.R.L. "Avia Invest" (descrise exhaustiv în cerere), care obstrucționează îndeplinirea de către Concesionar a obligațiilor investiționale pentru etapa a II-a de investiție;
- suspendarea executării de către S.R.L. "Avia Invest" a angajamentelor financiare și tehnice prevăzute în art.13 din Contract, propice celei de-a doua etape investiționale (2016- 2025) până la înlăturarea factorilor care au condus la instaurarea moratoriului, fără a afecta însă prestarea serviciilor aeroportuare și de altă natură asumate în temeiul Contractului de concesiune;

- demararea negocierilor în vederea încheierii unui acord adițional la Contractul de concesiune privind modificarea structurii și termenelor de realizare a obligațiilor investiționale asumate pentru cea de-a II-a etapă investițională.

Susține reclamanta, S.R.L. "Avia-Invest", că prin depunerea cererii din 22 noiembrie 2021 a fost inițiată o procedură administrativă în sensul art.6 și art.69 din Codul administrativ, bazându-se pe prevederile art.60 alin.(l) în coroborare cu alin.(2) din Codul administrativ, termenul general în care procedura administrativă trebuia finalizată este de 30 de zile, termen care curge din data înregistrării cererii complete, autoritatea urma să soluționeze cererea înregistrată cel târziu la data de 22 decembrie 2021.

Subliniază că, S.C. "Avia-Invest" S.R.L. nu a recepționat nicio notificare din partea autorității publice cu privire la finalitatea procedurii administrative inițiată prin cererea nr. 12/836 din 22 noiembrie 2021.

Întrucât cererea S.C. "Avia-Invest" SRL nr. 12/836 din 22.11.2021 nu a fost soluționată în termenul imperativ prevăzut de lege, achiesând la prevederile art. 64 alin. (2) teza a II-a din Codul administrativ, nesoluționarea cererii în termen echivalează cu respingerea acesteia.

În argumentarea alegației, subliniază că cererea S.C. "Avia-Invest" S.R.L. din 22.11.2021 constituie o petiție în sensul art.9 alin.(2) din Codul administrativ și astfel, în condițiile art. 11 alin. (1) lit. a) Codul administrativ, nesoluționarea notificării/petiției constituie un act administrativ individual defavorabil ilegal. Or, din norma legală citată rezultă că respingerea cererii în tot sau în parte cu privire la emiterea actului favorabil echivalează cu emiterea actului administrativ defavorabil.

În circumstanțele arătate, destinatarii cererii S.C. "Avia-Invest" SRL nr. 12/836 din 22 noiembrie 2021, urmau să inițieze obligatoriu procedura administrativă conform art. 69 alin. (1) și (2) Codul administrativ, iar potrivit art. 22 Codul administrativ să efectueze cercetarea din oficiu a stării de fapt.

De aceea, consideră că întrucât cerințele legale sus-menționate n-au fost executate, fapt care denotă un aspect al ilegalității inacțiunii Agenției Proprietății Publice - Concedent și o vătămare a drepturilor Concesionarului, în speță s-a acționat contrar standardului prevăzut de art. 24 alin. (1) Codul administrativ, care prevede că "Participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți".

Consideră că respingerea emiterii prin inacțiune a actului administrativ individual favorabil denotă ilegalitatea acestuia și din perspectiva faptului că nu este motivat, fapt contrar art. 31 și art.118 din Codul administrativ.

Întrucât respingerea emiterii prin inacțiune a actului administrativ individual favorabil denotă ilegalitatea acestuia, afectându-i Concesionarului (reclamantului) un drept protejat de lege, având în vedere și faptul că, la caz, s-a atestat un litigiu, care potrivit angajamentelor contractuale (art.33.1. din Contractul de concesiune), dar și în condiții legale (art.208 alin.(l) în coroborare cu art. 163 Cod administrativ), necesită a fi soluționat pe cale amiabilă extrajudiciar/procedura prealabilă), la data 05 ianuarie 2022, S.C. "Avia-Invest" SRL a depus o cerere prealabilă (nr. 12/10), prin care a solicitat:

Convocarea în cel mai apropiat timp și convenabil reciproc și, în orice caz, în termen de 15 (cincisprezece) zile de la recepționarea prezentei cereri prealabile, a unei ședințe comune (cu asigurarea participării Concedentului și Concesionarului) de soluționare pe cale amiabilă a litigiului ce izvorăște din cerințele formulate prin cererea S.C. "Avia-Invest" S.R.L. nr. 12/836 din 22.11.2021; Emiterea unui act administrativ individual favorabil cu privire la constatarea unui cumul de factori și evenimente neimputabile S.R.L. "Avia Invest" (descrise în notificare), care obstrucționează îndeplinirea de către Concesionar a obligațiilor investiționale pentru etapa a II-a de investiție; Suspendarea executării de către S.R.L. "Avia Invest" a angajamentelor financiare și tehnice prevăzute în art. 13 din Contract, propice celei de-a doua etape investiționale (2016-2025) până la înlăturarea factorilor care au condus la instaurarea moratoriului, fără a afecta însă prestarea serviciilor aeroportuare și de altă natură asumate în temeiul Contractului de concesiune; demararea negocierilor în vederea încheierii unui acord adițional la Contractul de concesiune privind modificarea structurii și termenelor de realizare a obligațiilor investiționale asumate pentru cea de-a II-a etapă investițională.

Reclamanta susține că, în temeiul art. 165 alin. (1) din Codul administrativ, cererea prealabilă putea fi depusă în decurs de un an de la expirarea termenului legal de soluționare a cererii nr. 12/836 din 22.11.2021. Întrucât acest termen a expirat la 22.12.2021, consideră cererea prealabilă depusă la 05.01.2022 ca fiind formulată în termen.

Totodată, reclamanta invocă prevederile art. 167 alin. (3) din Codul administrativ, potrivit cărora cererea prealabilă urma să fie soluționată în termen de 15 zile, respectiv până la 20.01.2022.

În consecință, raportându-se la art. 209 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, aceasta susține că acțiunea în obligare a fost introdusă în termenul legal de 30 de zile de la expirarea termenului de soluționare a cererii prealabile.

Cu referire la temeinicia acțiunii în obligare, se menționează în cererea de chemare în judecată că în conformitate cu art. 13.2 din Contractul de concesiune, Concesionarul (Întreprinderea concesională) și-a asumat angajamente de natură financiară și de natură tehnică, etapizate în funcție de majorarea fluxului de pasageri deserviți de aeroport, mișcările de aeronave și transportul cargo, în strictă conformitate cu pct.4.2 din Anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.321 din 30.05.2013 "Condițiile concesionării activelor aflate în gestiunea economică a Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău", abrogată prin Hotărârea Guvernului nr. 431 din 04.09.2019 privind abrogarea unor hotărâri ale Guvernului Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr. 274-278, art. 604), în vigoare din 06 septembrie 2019.

Subliniază că, pentru prima etapă (30.08.2013-30.08.2015) au fost preconizate investiții în sumă de 45,1 mii euro, destinate lucrărilor de extindere a terminalului, construcției parcării auto, modernizării pistei de decolare, peronului, sistemului de iluminare, sistemului de drenaj etc.

Potrivit procesului-verbal nr.3 al ședinței Comisiei de monitorizare a concesiunii din 29 decembrie 2016, au fost acceptate investițiile efectuate în prima etapă de investiții

în sumă totală de 46 341,8 mii Euro, fiind realizate în totalitate angajamentele asumate, chiar peste cuantumul financiar asumat prin contract.

Actualmente, Concesionarul (întreprinderea concesională) realizează cea de-a doua etapă investițională (2016-2025), care potrivit Contractului de concesiune implică investiții de 115,2 mii. Euro (cu condiția că până în 2025 va fi atins fluxul de pasageri 2,6 milioane pasageri pe an), fiind orientate spre: construcția unui terminal nou, extinderea pistei de zbor, dezvoltarea zonei tehnice, extinderea parcării auto.

Însă, la moment există o serie de factori care afectează realizarea în termen a celei de-a doua etape investiționale, și anume:

Starea epidemiologică a infecției COVID-19

Pandemia mondială de Coronavirus, dar și starea de urgență, declarată pe întreg teritoriul Republicii Moldova (Hotărârea Parlamentul Republicii Moldova nr. 55 din 17 martie 2020), au condus la suspendarea activității economice a S.C. "Avia-Invest" S.R.L. începând cu 17 martie 2020 și până-n 30 iunie 2020 prin referire la Hotărârea Comisiei Naționale extraordinare de sănătate publică, nr. 9 din 15 martie 2020 „Privind evoluția situației epidemiologice a infecției COVID-19”, și anume pct. l: Autoritatea Aeronautică Civilă va asigura sistarea tuturor curselor aeriene regulate de pasageri, cât și a charterelor regulate de pasageri pentru care decolarea este planificată mai târziu de 17 martie 2020 orele 00:00 până la 01.04.2020 orele 00:00.

Pct.2 din Anexa Dispoziției Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr.4 din 24 martie 2020, potrivit căruia: Se sistează toate cursele aeriene regulate de pasageri cât și a charterelor regulate de pasageri.

Hotărârea Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică nr.11 din 15 mai 2020, pct. 19: Se menține până la 30 iunie 2020 suspendarea curselor aeriene regulate de pasageri, charterelor aeriene regulate de pasageri, rutelor feroviare internaționale de transport de pasageri, transportului rutier de persoane în trafic internațional prin servicii regulate, regulate speciale, ocazionale și în regim taxi, cu relansarea treptată în funcție de situația epidemiologică (i), reciprocitate privind regimul comunicării prin curse aeriene regulate cu statele corespondente (ii), restricțiile privind accesul cetățenilor străini în Republica Moldova (iii), regimul de autoizolare a persoanelor ce intră sau tranzitează teritoriul Republicii Moldova (iv), restricțiile privind accesul cetățenilor Republicii Moldova în statele corespondente.

După data de 30 iunie 2020, Comisia națională extraordinară de sănătate publică, în scopul prevenirii răspândirii noii tulpini a coronavirusului SARS CoV 2, a suspendat unele curse aeriene și a dispus intensificarea, la punctele de trecere a frontierei de stat, a măsurilor de sănătate publică pentru prevenirea și controlul infecției COVID-19.

Toate companiile aeriene ce executau cursele pe/de pe Aeroportul Internațional Chișinău și deservite de către reclamant, au anulat practic toate cursele planificate pentru anul de zbor 2020, și esențial au micșorat executarea curselor aeriene în perioada anului 2021, în același timp într-o proporție extrem de mare s-a micșorat și numărul de pasageri.

Astfel, în legătură cu pandemia COVID 19, începând cu luna martie 2020 s-a diminuat considerabil traficul de pasageri. La concret, descreșterea comparativ cu anul

2019 pentru luna martie a constituit 55,6% și respectiv aprilie - 96,3%, mai - 96,6%, iunie - 93,1%, iulie - 81,9%, august - 74,5%, septembrie - 67,5% și octombrie - 69,8%.

Prin urmare, în perioada 01.07.2020-31.12.2020, a avut loc descreșterea traficului de pasageri în volum de circa 70% din traficului realizat pentru perioada similară a anului 2019.

S.C. „Avia-Invest" SRL a continuat să activeze pentru a asigura funcționarea normală și neîntreruptă a AIC și a asigura siguranța zborului pe acesta.

Totodată, în perioada anului 2019 numărul curselor aeriene executate pe/de pe Aeroportul Internațional Chișinău a constituit cifra de - 27 726 de curse, dar în perioada anului 2020 această cifră a constituit deja - 11 244 de curse, ceea ce cu 59 % este mai puțin comparativ cu anul 2019. Această tendință de micșorare a curselor aeriene în anul 2020, comparativ cu anul 2019 și anii precedenți, s-a păstrat și în anul 2021 și, potrivit prognozei, se va păstra în următorii ani.

Astfel, în perioada 1 ianuarie - 30 iunie 2020 descreșterea fluxului de pasageri față de perioada analogică a anului 2019 a constituit 837.008 pasageri sau 62,3%. În perioada 1 iulie - 31 decembrie 2020 descreșterea fluxului de pasageri față de perioada analogică a anului 2019 a constituit 1.2019.026 pasageri sau 73,8%. În perioada 1 ianuarie - 30 iunie 2021 descreșterea fluxului de pasageri față de perioada analogică a anului 2019 a constituit 804.135 pasageri sau 58,8%.

La acest aspect reclamanta s-a referit în argumentele sale la prognozele Instituțiilor europene de profil (Eurocontrol, ACI - Airports Council International).

În concluzie, în perioada anilor 2020-2021, Concesionarul a înregistrat un profit extrem de redus din activitatea operațională pe care o desfășoară pe Aeroportul Internațional Chișinău, în legătură cu existența cazului exonerator fortuit legat de așa eveniment extern, imprevizibil, absolut invincibil și inevitabil, prin interdicția, și ulterior prin limitarea esențială, la nivel statal a executării curselor aeriene în/din Țările Uniunii Europene, și țările CSI în urma epidemiei care afectează țările vizate COVID-19.

Se menționează că în perioada anterioară pandemiei COVID-19, în condiții normale de activitate, S.C. "Avia-Invest" SRL înregistra o creștere stabilă a numărului de pasageri și operațiuni a navelor aeriene deservite prin Aeroportul Internațional Chișinău. Aceasta o demonstrează diagrama cu privire la Fluxul de pasageri pentru anii 2014-2020.

Un alt factor invocat, se referă la schimbarea poziției financiare a Concesionarului (întreprinderii concesionale), ca urmare a modificărilor legislative operate la Legea nr.827/2000 (art.4 alin.(l) lit.b), alin.(2) lit. b), alin.(3).

Potrivit clauzei contractuale stipulate la art. 15.8 din Contractul de concesiune, tariful pentru modernizarea aeroportului constituie 9 EURO per pasager la plecare. Potrivit clauzei contractuale stipulate la art. 15.11 din Contractul de concesiune, Concedentul și-a asumat obligația de a asigura menținerea nivelului taxelor aeroportuare, inclusiv tarifului pentru modernizarea aeroportului pentru perioada contractului de concesiune nu mai mic decât cel valabil la data semnării contractului de concesiune, iar mărimea acestora va asigura rambursarea investițiilor prevăzute de contract.

Conform alineatului 2 al aceleiași clauze contractuale, Concedentul garantează aprobarea cuantumului tarifelor aeroportuare, inclusiv a tarifului pentru modernizarea

aeroportului de către Guvern, la propunerea Ministerului Economiei, la nivelul ce va asigura rambursarea și rentabilitatea investițiilor prevăzute de contract.

La data de 23 aprilie 2020 a fost adoptată Legea nr.60 privind instituirea unor măsuri de susținere a activității de întreprinzător și modificarea unor acte legislative (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 108-109 din 25 aprilie 2020). Unele prevederi din art. VIII al acestei legi se aplică în exclusivitate Concesionarului (întreprinderii concesionate). Astfel, potrivit noilor amendamente, în conformitate cu art.4 alin.(1) lit.b), din.(2) lit.b) din Legea Fondului de susținere a populației nr.827/2000, subiectul taxei aeroportuare a fost obligat ca începând cu data de 01.07.2020, pe o perioadă nedeterminată de timp, să achite taxa aeroportuară - în mărime de 50 la sută din suma tarifului pentru modernizarea aeroportului acumulat lunar. Potrivit art.4 alin.(3) din Legea nr.827/2000, SRL „Avia Invest" este obligată să transfere lunar, până la data de 25 a lunii imediat următoare lunii de gestiune la contul Agenției Naționale Asistență Socială sumele astfel acumulate.

Urmare a modificărilor legislative, începând cu 01.07.2020 (momentul intrării în vigoare a obligației), SRL „Avia Invest" a fost impusă să suporte o mărire a costurilor de investiție proporțional taxei transferate lunar la contul Agenției Naționale Asistență Socială și o reducere a veniturilor în cuantumul respectiv, a cărui ansamblu al tuturor efectelor financiare depășește 1.000.000 (un milion) lei moldovenești, în orice an financiar.

Astfel, suma calculată a taxei în mărime de 50 la sută din suma tarifului pentru modernizarea aeroportului acumulat pentru perioada iulie - decembrie 2020 a constituit 17.689.653 MDL, iar pentru perioada ianuarie - septembrie 2021 a constituit 61.211.921 MDL. Suma totala a taxei, calculate spre plată Agenției Naționale Asistență Socială in perioada iulie 2020 - septembrie 2021 a constituit 78.901.574 MDL.

Prin remanierea legislativă avută în vedere, s-a admis o ingerință nejustificată în dreptul de proprietate, pentru că lipsesc persoana vizată - Concesionarul (SRL „Avia Invest") de o parte din patrimoniul său, și anume: de o parte din mijloacele financiare pe care urmează să le încaseze pentru rambursarea investițiilor, fapt garantat de către Republica Moldova, prin reprezentantul său - Agenția Proprietății Publice. Or, potrivit art. 15.11 din Contractul de concesiune, Concedentul (Agenția Proprietății Publice) și-a asumat obligația de a asigura menținerea nivelului taxelor aeroportuare, inclusiv tarifului pentru modernizarea aeroportului pentru perioada contractului de concesiune nu mai mic decât cel valabil la data semnării contractului de concesiune, iar mărimea acestora va asigura rambursarea investițiilor prevăzute de contract.

În aceeași ordine de idei, potrivit Anexei nr.7 la Contractul de concesiune - „Matricea de partajare a riscurilor între Concedent și Concesionar", la compartimentul „Schimbări legislative", riscul schimbării în cadrul juridic care în mod particular afectează proiectul, legi, reglementări care intră în vigoare după semnarea contractului și care pot afecta specific activitatea aeroportului, de exemplu o modalitate dezavantajoasă de calcul al tarifelor aeroportuare, reprezintă un risc public - al Concedentului (Agenția Proprietății Publice). Astfel privite lucrurile, se amintește că SRL „Avia-Invest" a solicitat Concedentului ajustarea neîntârziată a clauzelor contractuale echivalente și

proporționale situației anterioare intervenirii modificărilor legislative avute în vedere, iar omisiunea de a soluționa disputa pe cate amiabilă a condiționat intentarea de către SRL „Avia-Invest" a acțiunii în obligare împotriva Agenției Proprietății Publice, terț Comisia de monitorizare a concesiunii (în temeiul art.206 alin.(l) lit. b) Cod administrativ), actualmente pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (dosar nr. 3-1713/2020; 2-20088131-12-3-27072020), judecător Gandrabur Marcel.

Refuzul Primăriei municipiului Chișinău de a elibera certificatul de urbanism pentru proiectarea obiectului - Terminal Nou pentru pasageri în Aeroportul Internațional Chișinău și omisiunea Agenției Proprietății Publice de a oferi ajutorul necesar pentru Concesionar în asigurarea cu permisiuni în vigoare.

În contextul acestui factor se arată în cererea de chemare în judecată că, conform art. 13.2. din Contractul de concesiune, SRL "Avia Invest" este obligat să construiască un terminal nou, ceea ce reprezintă executarea etapei a II-a din obligațiunile Concesionarului, privind crearea și/ sau reconstrucția obiectelor concesiunii.

Astfel, la data de 28.01.2020, îndeplinind în totalitate cerințele prevăzute în art. 3 din Legea fără autorizarea executării lucrărilor de construcție nr. 163/2010 (în redacția până la 21.02.2020), SRL „Avia Invest" a înregistrat o cerere (cu nr. de înregistrare 655), prin care a solicitat autorității publice investite cu competență funcțională (art.21 alin.(l) din Legea nr. 163/2010) eliberarea Certificatului de urbanism pentru proiectarea obiectului – Terminal Nou pentru pasageri în Aeroportul Internațional Chișinău, ce urmează a fi amplasat pe adresa: mun. Chișinău, bd. Dacia 80/3. Suprafața pentru care a solicitat certificatul de urbanism este - 32758 m.^{2}, iar suprafața totală a obiectului solicitat proiectării – 132117 m^2.

Prin decizia/refuzul nr. 21/655 din 20.02.2020, Direcția Generală Arhitectură, Urbanism și Lelații Funciare a Consiliului municipal Chișinău, cu încălcare gravă a art.4 și 6 a Legii 163 din 09.07.2010 Privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, a comunicat solicitantului SRL „Avia Invest" că, conform schiței de proiect anexată, se prevede amplasarea obiectivului pe terenul cu nr. cadastral 0100120.596, cu extindere pe loturile de pământ cu nr. cadastrale 0100120.762 și 0100120.763, iar pe terenurile cu nr. cadastrale 0'20120.758 și 0100120.762, sunt reprezentate grafic căi de acces și parcări auto, care la rândul său sunt incompatibile cu destinația loturilor de pământ din motivul că sunt proprietatea municipală cu destinația scuar și spațiu verde. Mai menționează că, terenul nr. cadastral 0100120.763, are destinația domeniului privat, întreprindere de transport. Luând în considerație aceste motive, pe care le consideră voalate, s-a invocat că chestiunea privind eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectare nu poate fi soluționată.

Ulterior, la data de 24.04.2020, având în vedere că, prin Legea pentru modificarea unor acte legislative nr.3 din 06.02.2020 (în vigoare din 21.02.2020), au fost operate modificări în Legea privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, nr. 163/2010, SRL "Avia Invest" a depus din nou cerere de eliberare a certificatului de urbanism pentru proiectarea obiectului: Terminal Nou pentru pasageri în Aeroportul Internațional Chișinău, ce urmează a fi amplasat pe adresa: mun. Chișinău, bd. Dacia 80/3.

Însă, prin decizia/refuzul Viceprimarului municipiului Chișinău, Victor Chironda, nr. 06- 111/2379 din 27.03.2020 (datată greșit), primită de către SRL „Avia Invest" la 01.06.2020, reiterat s-a dat refuz neîntemeiat, făcând referire la răspunsul precedent și la faptul că, la caz, nu au intervenit modificări în documentația cadastrală a terenurilor nr. cadastral 0100120.758 (domeniul public, scuar), 0100120.762 (domeniul public, spațiu verde, proprietate municipală), proprietate municipală, în baza Deciziei Consiliului municipal Chișinău nr. 11/52 din 23.12.2014.

În legătură cu refuzul autorității de a se elibera Certificatului de urbanism pentru proiectarea obiectului - Terminal Nou pentru pasageri în Aeroportul Internațional Chișinău, după respectarea procedurii prealabile, SRL „Avia Invest" a intentat o acțiune în obligare (în temeiul art.206 alin.(l) lit. b) Cod administrativ) împotriva Primarului General al municipiului Chișinău, Direcției generale arhitectură, urbanism și relații funciare a Consiliului municipal Chișinău, actualmente pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (dosar nr. 2-20094962-12-3-06082020), judecător Barbacar Igor.

Subliniază că, crearea obstacolelor din partea Primăriei municipiului Chișinău, prin refuzul de a elibera certificatului de urbanism pentru proiectare, are ca efect - nerespectarea sarcinilor contractului de concesiune din culpa persoanelor terțe, deci la caz, se reține cauze neimputabile SRL „Avia Invest" de neexecutare a clauzelor contractuale.

Mai mult ca atât, în conformitate cu art. 16 din Contractul de concesiune, Concedentul s-a obligat, printre altele, să ofere ajutorul necesar pentru Concesionar (întreprinderea concesională) în asigurarea cu permisiuni în vigoare. Însă, Agenția Proprietății Publice a manifestat o poziție neutrală față de obstrucționarea de către Primăria municipiului Chișinău a activității investiționale a Concesionarului, fapt confirmat prin scrisoarea nr. 09-05-989 din 27.02.2020, prin care Agenția Proprietății Publice, examinând adresarea SRL „Avia -vest" din 27.01.2020, a menționat că, prin semnarea Contractului de concesiune din 30.08.2013, Agenția Proprietății Publice și-a exprimat acordul la edificare/modernizarea/construirea/reparația obiectelor concesiunii stabilite în contract, iar perfectarea documentației urbanistice în acest sens ține de competența autorităților publice abilitate prin lege cu aceste competențe.

Atrage atenția că în Actul de predare primire nr. l din 31 octombrie 2013 a activelor ÎS Aeroportul Internațional Chișinău este indicat că suprafața terenului ce se transmite și pe care sunt amplasate activele ÎS AIC constituie 363,7 ha (conform deciziei Consiliului municipal Chișinău din 26.06.1997 (p.2.1). Conform p.2.2 «documentele de drept pentru restul suprafețelor sunt în proces de perfectare și vor fi transmise concesionarului după Analizarea procedurii», ce nu a fost executat până la momentul de către APP.

Lipsa unui Master Plan de Dezvoltare a Aeroportului Internațional Chișinău reactualizat și omisiunea Comisiei de monitorizare a concesiunii de a examina subiectul de referință în cadrul unei ședințe, este un alt factor invocat de reclamant.

În acest context menționează că, pe parcursul anului 2021, SRL „Avia Invest" a adresat Agenției Proprietății Publice și Comisiei de monitorizare a concesiunii 3 scrisori (nr.02/54 din 26.01.2021, nr.l0/187 din 16.03.2021 și nr.12/726 din 30.09.2021) prin care a motivat necesitatea pregătirii unui Master Plan de Dezvoltare a Aeroportului

Internațional Chișinău pentru o nouă etapă de dezvoltare, preconizată pentru anii 2021-2040, aprobarea acestuia, modernizarea și reconstrucția ulterioară a Aeroportului Internațional Chișinău.

Mai mult ca atât, prin scrisoarea nr.12/726 din 30.09.2021 SRL „Avia Invest" a propus spre coordonare caietul de sarcini pentru elaborarea Master Planului. Din păcate, nici Concedentul și nici Comisia de monitorizare nu au întreprins măsuri necesare în vederea stabilirii unor acțiuni ulterioare ale Concesionarului asupra acestui subiect, ceea ce a ocazionat depunerea unei acțiuni în instanța de contencios administrativ la data de 19.01.2022 (dosar nr.3-140/2022; 2-22007222-12-3-19012022).

Astfel, în lipsa unui Master Plan de Dezvoltare a Aeroportului Internațional Chișinău reactualizat, adaptat la noile standarde și norme (noi recomandări IATA-ADRM (editura 11), cerințele EASA, noile norme de certificare, cerințele naționale pentru proiectarea și exploatarea aerodromului), nu permite elaborarea devizului și documentației de proiect pentru construcția obiectelor de perspectivă în Aeroportul Internațional Chișinău.

Prin scrisoarea Autorității Aeronautică Civilă nr.l325 din 27 aprilie 2021 este confirmat faptul că datele actualului Master Plan din anul 2010 (bazat pe statistici din 2008) în realitate nu sunt concludente și declinul actual fără precedent în domeniul aviației civile denaturează esențial modelul economic și previziuni statistice.

Abrogarea unor hotărâri ale Guvernului ce vizează concesionarea activelor aflate în gestiunea Î.S. "Aeroportul International Chișinău" și a terenului aferent (Hotărârea Guvernului nr. 431 din 04.09.2019, Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2019, nr.274-278. art. 604), în vigoare din 06 septembrie 2019, înseamnă reaua credință față de S.A. "Avia Invest", manifestată de către politic și autorități publice.

Intenția fermă a executivului de a înceta contractul de concesiune, intenție care deja a fost transpusă în realitate.

Astfel, la 10 septembrie 2019, Agenția Proprietății Publice s-a adresat cu cerere de chemare în instanța de judecată către SC „Avia Invest" SRL, solicitând recunoașterea nulității contractului nr.4/03 din 30.08.2013 de concesiune a activelor aflate în gestiunea ÎS "Aeroportul Internațional Chișinău și a terenului aferent acestora, restituirea activelor ÎS „Aeroportul Internațional Chișinău" și a terenului aferent acesteia în termen de 30 de zile din data intrării în vigoare a hotărârii judecătorești.

La moment cererea este la etapa examinării la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (dosar 2-19147369-12-2c-13092019), judecător Gandrabur Marcel și reprezintă un înalt grad de - certitudine a raporturilor juridice contractuale instituite prin Contractul de concesiune.

În fapt, au fost încălcate obligațiile contractuale de către APP (Concedent), și anume art. 20.1 din Contractul de concesiune, care prevede că Concedentul garantează Concesionarului (Întreprinderii concesionale) protecția investițiilor și neamestecul organelor centrale de specialitate ale administrației publice în activitatea de întreprinzător a Concesionarului (Întreprinderii concesionale), cu excepția cazurilor în care printr-o astfel de activitate se încalcă legislația, se creează pericol real pentru viața și sănătatea populației sau se pot declanșa alte urmări grave.

Mai mult ca atât, prin Notificarea de rezoluțiune emisă de Agenția Proprietății Publice nr.09-05-3113 din 08 iulie 2020, în temeiul art.7, 22, 901, 926 Cod civil (în redacție nouă, in vigoare din 01.02.2019) și art.19.2, 19.4, 24, 25.3, 26 din Contractul de concesiune nr.4/03 din 30 august 2013, Agenția Proprietății Publice a anunțat despre rezoluțiunea Contractului încheiat cu SRL „Avia Invest" cu restituirea de către SRL „Avia Invest" a tuturor activelor ce au făcut obiectul concesiunii și îmbunătățirile care nu pot fi separate de obiectul concesiunii.

În aceste condiții, rezultă că Agenția Proprietății Publice a declarat rezoluțiune față de un act juridic pe care-l consideră nevalabil, lucru absolut inadmisibil. Or, din punct de vedere al valabilității actului juridic, nulitatea presupune prin definiție un act nevalabil încheiat, în timp ce rezoluțiunea / rezilierea presupune desființarea unui contract valabil încheiat.

Notificarea de rezoluțiune a fost contestată de către SC „Avia Invest" SRL în instanța de contencios administrativ, solicitându-se anularea actului administrativ individual defavorabil.

Notificarea de rezoluțiune a Agenției Proprietății Publice nr.09-05-3113 din 08 iulie 2020, precum și a deciziei de soluționare a cererii prealabile - scrisoarea Agenției Proprietății Publice nr.05-05-3336 din 17 iulie 2020, ca fiind ilegale. La moment, acțiunea în contestare este pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (dosar nr .2-20117475-12- 3-22092020), judecător Holevițcaia Liudmila.

Susține reclamanta că circumstanțele invocate mai sus, scot în evidență o intenție clară a Agenției Proprietății Publice în calitate de Concedent de a nu implementa până la capăt raportul contractual, indiferent de mijloace.

În concluzie, cererea de chemare în judecată, conține referiri la două alineate ale art.13.2 din Contractul de concesiune, potrivit cărora:

Proiectul conceptual și structura finanțării, etapizate în funcție de majorarea fluxului de pasageri deserviți de aeroport, mișcările de aeronave și transportul cargo, la solicitarea și argumentarea Concesionarului (Întreprinderii concesionale) pot fi modificate cu acordul sau cu notificarea al Concedentului, printr-o solicitare. Concedentul este obligat să răspundă Concesionarului (Întreprinderii Concesionale) în termen de 30 zile de la primirea acesteia.

În cazul în care Concesionarul (întreprinderea Concesională), în virtutea unor motive obiective, nu îndeplinește anumite obligații contractuale, Comisia de monitorizare a concesiunii în baza fundamentării economice, va elabora recomandări privind oportunitatea modificării structurii și termenelor de realizare a acestora, în temeiul cărora Concedentul va fi în drept să decidă încheierea cu Concesionarul (Întreprinderea Concesională) a unui acord adițional la Contractul de concesiune. Această prevedere nu are efect asupra îndeplinirii obligațiilor privind: volumul total al investițiilor asumate; termenul maxim al concesiunii ".

SRL „Avia Invest", Concesionar (întreprindere concesională) a fost constrânsă factologic și obiectiv să solicite la data de 22.11.2021 prin cererea nr.12/836: 1) Constatarea unui cumul de factori și evenimente neimputabile SRL „Avia Invest" (descrise în prezenta notificare), care obstrucționează îndeplinirea de către Concesionar a

obligațiilor investiționale pentru etapa a II-a de investiție; 2) Suspendarea executării de către SRL „Avia Invest” a angajamentelor financiare și tehnice prevăzute în art.13 din Contract, propice celei de-a doua etape investiționale (2016-2025) până la înlăturarea factorilor care au condus la instaurarea moratoriului, fără a afecta însă prestarea serviciilor aeroportuare și de altă natură asumate în temeiul Contractului de concesiune; 3) Demararea negocierilor în vederea încheierii unui acord adițional la Contractul de concesiune privind modificarea structurii și termenelor de realizare a obligațiilor investiționale asumate pentru cea de-a II-a etapă investițională.

În același timp, prin cererea nr.12/836 din 22.11.2021, reclamantul a dat asigurări Concedentului asupra bunelor intenții de a executa în continuare obligațiile asumate și, urmare a înlăturării factorilor care au condiționat instaurarea moratoriului, SRL „Avia Invest”, Concesionar (Întreprindere concesională) a făgăduit că va relua executarea obligației de modernizare și construcție a obiectelor concesiunii, după caz, prin încheierea unui acord adițional la Contractul de concesiune generat de modificările de structură și termenele de realizare a acestora (în baza recomandărilor Comisiei de monitorizare a concesiunii), fapt operat în temeiul ultimului alineat din art.13.2 al Contractului, fără a afecta îndeplinirea obligațiilor privind volumul total al investițiilor asumate și termenul maxim al concesiunii, în strictă conformitate cu Contractul de concesiune.

Prin urmare, atât prin nesoluționarea cererii S.C. „Avia-Invest” SRL nr.12/836 din 22.11.2021, cât și prin nesoluționarea cererii prealabile din 05 ianuarie 2022 - care echivalează cu respingerea acestora, Agenția Proprietății Publice a acționat contrar standardului prevăzut de art.24 alin.(1) Codul administrativ, care stipulează că Participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își execute drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți”.

Art. 44 alin.(l) din Codul administrativ enumera printre participanții procedurii administrative și autoritatea publică titulară a activității administrative. Astfel, reclamantul consideră că respingerea emiterii prin inacțiune a actului administrativ individual favorabil denotă ilegalitatea acestuia și din perspectiva faptului că nu este motivat, fapt contrar art.31 și 118 Codul administrativ.

Conform art.31 din Codul administrativ actele administrative individuale și operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate. Din aceeași perspectivă art.118 alin.(1) Codul administrativ statuează că „Motivarea este operațiunea administrativă prin care se expun considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare autoritatea publică pentru decizia sa. Din motivarea deciziilor discreționare trebuie să poată fi recunoscute și punctele de vedere din care autoritatea publică a reieșit la exercitarea dreptului discreționar. Motivarea trebuie să se refere și la argumentele expuse în cadrul audierii”.

Aceeași normă de la art. 118 Codul administrativ prevede că „(2) Motivarea completă a unui act administrativ individual cuprinde: a) motivarea în drept - temeiul legal pentru emiterea actului administrativ, inclusiv formele procedurale obligatorii pe

care se bazează actul; b) motivarea în fapt - oportunitatea emiterii actului administrativ, inclusiv modul de exercitare a dreptului discreționar, dacă este cazul; c) în cazul actelor administrative defavorabile - o descriere succintă a procedurii administrative care a stat la baza emiterii actului: investigații, probe, audieri, opinii ale participanților contrare conținutului final al actului etc. (3) Motivarea completă este obligatorie, este parte integrantă a actului administrativ individual și condiționează legalitatea acestuia".

Cât privește vătămarea drepturilor SC „Avia-Invest" SRL prin respingerea emiterii prin inacțiune a actului administrativ individual favorabil de către Agenția Proprietății Publice, se subliniază în cerere că reclamantul a fost descurajat să obțină în cadrul procedurii administrative un act administrativ individual prin care să se constate un cumul de factori și evenimente neimputabile SRL „Avia Invest" (descrise în prezenta cerere de chemare în judecată), care obstrucționează îndeplinirea de către Concesionar a obligațiilor investiționale pentru etapa a II-a de investiție, precum și să se suspende executarea de către SRL „Avia Invest" a angajamentelor financiare și tehnice prevăzute în art. 13 din Contract, propice celei de-a doua etape investiționale (2016-2025) până la înlăturarea factorilor care au condus la instaurarea moratoriului, fără a afecta însă prestarea serviciilor aeroportuare și de altă natură asumate în temeiul Contractului de concesiune, astfel încât, la caz, comportamentul pârâtului reprezenta o ingerință serioasă în dreptul reclamantului, în calitate de Concesionar, la securitatea și protecția deplină a investițiilor, drept garantat prin art.5 alin.(2) din Legea nr.81/2004 cu privire la investițiile în activitatea de întreprinzător. Se mai amintește în acțiune că potrivit art. 126 alin.(2) lit. h) din Constituție: Statul trebuie să asigure inviolabilitatea investițiilor persoanelor fizice și juridice, inclusiv străine.

Cererea de chemare în judecată conține referiri la constatările făcute de către Curtea Europeană în cauza S.C. "Ruxandra Trading" S.R.L. împotriva României (hotărârea CtEDO din 12 iulie 2007, definitivă la 12.10.2007, § 71), potrivit cărora dreptul de a desfășura o activitate în baza unui contract de concesiune constituie un „bun" în sensul art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană, considerăm că nu există nicio îndoială că contractul de concesiune capătă un caracter patrimonial de constituire a unui „bun", în sensul art. 1 din Protocolul nr. 1 din Convenția Europeană.

Întrucât au fost perturbate raporturile juridice contractuale prin activitatea administrativă defectuasă a pârâtului, fapt manifestat prin omisiunea Agenției Proprietății Publice de a emite un act administrativ individual favorabil cu privire la solicitările înscrise în cererea nr.12/836 din 22.11.2021, SRL „Avia Invest" (Concesionar) îi sunt afectate interesele patrimoniale și, drept consecință, concesionarul va fi privat de „speranță legitimă de a obține un bun" - de a-și rambursa investițiile, încălcându-se art. 1 din Protocolul adițional nr. 1 din Convenția Europeană. Or, interesele asociate gestionării activelor Î.S. -Aeroportul Internațional Chișinău" și terenurile aferente acestora, precum și prestarea serviciilor relevante la nivelul cerințelor și standardelor internaționale, utilizatorilor aeroportului, pasagerilor și altor categorii de utilizatori, inclusiv în baza relațiilor comerciale, constituie interese patrimoniale protejate de art.46 din Constituție și art. 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție.

În definitiv, reclamantul susține că motivele de fapt și de drept expuse supra confirmă temeinicia pretențiilor procesuale formulate și justifică admiterea integrală a acțiunii în obligare.

În referința sa, Agenția Proprietății Publice, a redat starea de fapt și de drept după cum urmează.

La data de 20.08.2013 Agenția Proprietăți Publice, în calitate de Concedent și S.R.L. „Avia Invest", în calitate de Concesionar, au încheiat contractul nr. 4/03, de concesionare a activelor aflate în gestiunea Î.S. „Aeroportul Internațional Chișinău" și a terenului aferent acestuia.

Potrivit Contractului, S.R.L. „Avia Invest" în calitate de "concesionar" și-a asumat angajamente investiționale de cel puțin 244,2 mii. euro, în termen de până la scadența perioadei de concesiune (anul 2062), etapizat, în funcție de majorarea fluxului de pasageri deserviți de aeroport, mișcările de aeronave și transportul cargo.

La data de 08.06.2020, APP a emis Notificarea de rezoluțiune nr. 09-05-3113, prin care a anunțat Concesionarul despre rezoluțiunea contractului de concesiune, cu restituirea de către S.R.L. „Avia Invest" a tuturor activelor ce au făcut obiectul concesiunii și îmbunătățirile care nu pot fi separate de obiectul concesiunii fără a-i cauza prejudicii, care au fost aduse de către concesionar acestui obiect, precum și construcțiilor executate pe terenurile concesionate și cele achiziționate fără consimțământul concedentului, precum și a terenului aferent, în termen de 180 zile.

Drept temei de rezoluțiune a Contractului a fost indicat neonorarea obligației contractuale prevăzute la art. 19.2 din Contractul de concesiune 4/03 din 30 august 2013, prin care Concesionarul era obligat să prezinte garanția de bună execuție în valoare de 1 000 000 euro, cu termen de valabilitate de 3 ani, în vederea garantării investițiilor pentru etapa a II-a de implementare a concesiunii.

Având în vedere dezacordul Concesionarului cu desființarea contractului de concesiune nr. 4/03 din 30 august 2013, precum și faptul că exercitarea căii prealabile nu a fost susceptibilă de remediere a situației, S.R.L. „Avia Invest" s-a adresat pe data de 22.09.2020 cu o acțiune în contencios administrativ împotriva APP, prin care a solicitat anularea actului administrativ individual defavorabil – Notificarea de rezoluțiune a APP nr.09-05-3113 din 08 iulie 2020 și a deciziei de soluționare a cererii prealabile - nr.05-05-3336 din 17 iulie 2020, solicitând instanței calificarea acestora ca fiind ilegale.

Atât în referința depusă asupra cererii de chemare în judecată, cât și în cadrul examinării cauzei în fond, APP a menționat că prin prevederile art. 668 Cod Civil, legiuitorul a conferit o reglementare imperativă a principiului forței obligatorii a contractului, materializarea vechiului adagiu pacta sunt servanda, conform căruia contractul legal încheiat are putere de lege între părți, suplimentar subliniind că prevederile alin. (3) al numitului articol, statuează că Contractul poate fi modificat sau rezolvit numai în conformitate cu clauzele sale ori prin acordul părților dacă legea nu prevede altfel.".

Totodată, APP a menționat că același drept este consacrat de art. 734 alin. (1) Cod civil, potrivit căruia „ Părțile își pot rezerva în mod expres prin contract dreptul de rezoluțiune a contractului" - astfel, constatându-se în mod cert și indubitabil faptul că

Concesionarul a admis o încălcare a clauzelor Contractului prin neonorarea obligației prevăzute la art. 19.2 din Contract , APP a solicitat instanței de judecată respingerea acțiunii reclamantului (S.R.L. „Avia Invest") ca neîntemeiată.

Urmare examinării cauzei, de către instanța de judecată a fost emisă hotărârea judecătorească din 21.02.2022 (dosar nr. 3-2264/2020) prin care acțiunea în contencios administrativ a reclamantului S.C."Avia-Invest" S.R.L. împotriva APP privind anularea actului administrativ individual defavorabil - Notificării de rezoluțiune nr.09-05-3113 din 08 iulie 2020 și a deciziei adoptate în procedura prealabilă - nr.05-05-3336 din 17 iulie 2020, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 18.03.2022, S.R.L. „Avia Invest" a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani) din 21 februarie 2022, prin care a solicitat casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie dispusă anularea notificării de rezoluțiune a Agenției Proprietății Publice nr. 09-05-3113 din 8 iulie 2020 precum și decizia emisă în procedură prealabilă nr. 05-05-3336 din 17 iulie 2020. Iar prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23.11.2023 a fost menținută hotărârea primei instanțe statuând asupra legalității acțiunilor APP îndreptate spre rezoluțiunea Contractului de Concesiune. În contextul expus, partea pârâtă invocă lipsa existenței la caz a unui drept vătămat în activitatea APP în raport cu solicitările înaintate de S.R.L. "Avia Invest" cu privire la obiectul prezentului litigiu.

Cu referire la lipsa dreptului vătămat, se menționează în referința părții pârâte că etapa a II-a investițională presupunea perioada 2016-2025, iar suspendarea curselor aeriene regulate pasageri, charterelor aeriene regulate de pasageri pentru perioada cuprinsă între 17.03.2020 și 30.06.2020, reprezintă 3,24 % față de întreaga perioadă de derulare a etapei a II-a investițională, ceea ce pe cale de consecință demonstrează că această circumstanță nu era în măsură să afecteze situația financiară a Concesionarului astfel încât, acesta să fi fost pus în situația de imposibilitate de a-și onora obligațiunile contractuale.

Se accentuează în referință faptul că reclamantul în cererea de chemare în judecată operează cu prognoze și presupuneri care nu sunt în măsură să demonstreze afectarea drepturilor sale, iar pentru a fi reținută drept admisibilă cauza de contencios administrativ, reclamantul trebuie să demonstreze că un oarecare drept i-a fost vătămat, nu să presupună că vătămarea dreptului probabil va avea loc așa cum este relatat în cererea de chemare în judecată.

Subliniază Agenția Proprietății Publice că, revendicarea dreptului trebuie să se deducă din susținerile formulate prin cererea de chemare în judecată, în conținutul căreia urmează a fi invocată vătămarea dreptului propriu, deoarece expresiile utilizate în textul articolelor 17, 38 și 189 din Codul administrativ de „drept vătămat" și de „încălcarea unui drept al său" se referă la drepturi subiective concrete. Revendicarea dreptului trebuie să fie dedus din memoriul cererii de chemare în judecată, în conținutul căreia urmează a fi invocată vătămarea dreptului propriu, fiind excluse drepturile ipotetice, iluzorii sau virtuale.

În acest sens se referă la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, care a statuat că pentru ca un reclamant să se poată declara victimă, acesta trebuie să prezinte

dovezi plauzibile și convingătoare ale probabilității survenirii unei încălcări, la care ar fi supus personal, fiind insuficiente niște simple bănuieli sau conjuncturi [Senator Lines GmbH împotriva a cincisprezece state membre ale Uniunii Europene (cererea nr. 45572/00)]. Curtea a subliniat că în Convenție nu este prevăzută posibilitatea de a angaja o *actio popularis* în scopul interpretării drepturilor recunoscute în Convenție; aceasta nu autorizează nici persoanele particulare să se plângă în legătură cu o dispoziție de drept intern doar pentru că aceștia consideră, fără să fi suportat în mod direct efectele, că dispoziția respectivă încalcă Convenția (Aksu împotriva Turciei, Burden împotriva Regatului Unit).

Se atrage atenția instanței asupra faptului că la momentul înaintării de către reclamant a solicitărilor cu privire la constatarea unor circumstanțe în vederea ajustării cursului contractului, APP deja își manifestase intenția ca raportul contractual să fie încetat în legătură cu alte temeiuri, care nu au tangență cu situațiile descrise în cerere. Astfel, obligarea APP de a ajusta careva clauze din contract, precum și de a continua raportul contractual în forma și felul solicitat de reclamant, denotă o desconsiderare a voinței APP, precum și echivalează cu obligarea APP de a fi legată prin contract cu reclamantul - fapt care presupune o intervenție necorespunzătoare în dreptul APP de a decide cu privire la drepturile și ic miile sale.

Invocă partea pârâtă că prezenta cerere de chemare în judecată este întemeiată în baza unui contract rezoluționat, asupra căruia reclamantul nu mai poate pretinde careva drepturi, iar pe cale de consecință, acțiunea nu întrunește condiția de admisibilitate prevăzută la art. 207 alin. (2) lit. e).

Cu referire factorii pe care reclamantul îi numește generic “cumul de factori și evenimente imputabile S.R.L. „Avia Invest”, care obstrucționează îndeplinirea de către Concesionar a obligațiilor investiționale pentru etapa a II-a de investiție” și anume factorii se referă la: Schimbarea poziției financiare a Concesionarului, ca urmare a modificărilor legislative operate la Legea nr. 827/2000 (art. 4 alin. (1) lit.b), alin.(2) lit. b), alin. (3)) și lipsa unui Master Plan de Dezvoltare a Aeroportului Internațional Chișinău reactualizat și omisiunea Comisiei de monitorizare a concesiunii de a examina obiectul de referință în cadrul unei ședințe, instanța de judecată este informată despre faptul că, pe rol, în instanța de judecată se află spre examinare cauza de contencios administrativ, la cererea S.R.L. „Avia Invest” către APP, a cărui obiect este obligarea APP de a ajusta clauzele contractului de concesiune (dosar nr. 3-1713/2020), prin care S.R.L. "Avia Invest" solicită ajustarea clauzelor contractului de concesiune reieșind din modificările legislative operate la Legea nr. 82 7/2000. Respectiv, prin prezenta acțiune reclamantul își dublează solicitările prin două acțiuni cu același obiect, depuse la aceeași instanță.

Același raționament este repetat și în ceea ce privește cererea S.R.L. „Avia Invest” către APP, a cărui obiect constă în obligarea APP de a pregăti un nou Master-Plan de dezvoltare a Aeroportului. (dosar nr. 2-22007222-12-3-19012022) - fapt care iarăși denotă o de obiect, ambele acțiuni fiind în examinarea aceleiași instanțe.

Având în vedere că reclamantul a înaintat deja în instanța de judecată solicitări identice cu cele pe care în prezenta acțiune le numește “cumul de factori și evenimente”

și asupra cărora solicită a fi obligată APP să se expună, se menționează că, solicitarea respectivă urmează a fi declarată inadmisibil pe temeiul de drept reglementat de art. 207 alin. (2) lit. c) Cod Administrativ.

În partea ce ține de solicitarea părții reclamante de a obliga APP să demareze negocieri în vederea încheierii unui acord adițional la Contractul de concesiune privind modificarea structurii și termenelor de realizare a obligațiilor investiționale asumate pentru cea de-a II-a etapă investițională, consideră APP în primul rând că atât la etapa înaintării solicitării prin depunerea acțiunii, cât și în prezent, această solicitare este lipsită de sens juridic, or aceasta se referă la un raport juridic încheiat.

Totuși partea reclamantă s-a expus cu referire la acest aspect, considerând că Concesionarul nu a demonstrat imposibilitatea realizării celei de-a II-a etapă investițională, iar cele menționate în acțiune, se contrazic cu anunțurile din anul 2021, făcute de acesta pe pagina web a Aeroportului Internațional Chișinău.

Astfel, pe pagina web a Aeroportului Internațional Chișinău, la rubrica noutăți https://airport.md/news/9u-revine) se regăsește un comunicat de presă potrivit căruia: "Cu fiecare zi ce trece, observăm cum lucrurile revin la normal. Țările își redeschid hotarele, companiile aeriene reiau zborurile, iar pasagerii se bucură de mult așteptatele călătorii. Descriere activității companiei Air Moldova din prima jumătate a verii, în comparare cu perioada similară a anului trecut, prin urmare vom vedea viteza de reabilitare în urma pandemiei. Începând cu 1 iunie 2021, Air Moldova a operat 707 zboruri. În același timp, numărul de pasageri transportați până pe 12 iulie curent, este de 81.890 de persoane. E mult sau puțin se înțelege doar dacă se compară aceste cifre cu cele din perioada similară a anului trecut, rare indică 2 79 zboruri, 23.629 pasageri transportați. Se vede o creștere semnificativă, fapt care bucură atât pasagerii, cât și echipa Air Moldova." Se atrage atenția asupra faptului că "Air Moldova" este doar una din cele 16 companiile aeriene care efectuează curse de pasageri de pe Aeroportul Internațional Chișinău (potrivit informațiilor publicate pe pagina web a Aeroportului Internațional Chișinău https://airport.md/passenger/airlines).

Având în vedere comunicatul respectiv, consideră partea pârâtă că de acțiunea sau inacțiunea sa nu depinde și nici la acel moment nu depindea schimbarea situației S.R.L. „Avia Invest”, or acesta a continuat să presteze servicii și să încaseze profit urmare acestui fapt, iar o intervenție asupra cursului contractului pe motivele invocate de reclamant în cerere, nu își avea justificare nici la momentul înaintării solicitărilor prin cerere (având în vedere Notificarea de rezoluțiune emisă) și nici la momentul actual (având în vedere rezoluțiunea Contractului).

În cele din urmă, a solicitat Agenția Proprietății Publice emiterea unei încheieri privind declararea acțiunii ca inadmisibilă, în temeiul art. 207 alin. (2) lit. c) și e) din Codul administrativ, iar, în cazul examinării cauzei în fond, respingerea acțiunii ca neîntemeiată, în temeiul art. 224 alin. (1) lit. f) din Codul administrativ.

Prin încheierea din 15 mai 2025, instanța de judecată a introdus în cauza la cererea de chemare în juedcată depusă în procedură de contencios administrativ de SRL Avia-Invest către Agenția Proprietății Publice, terț Comisia de Monitorizare a Concesiunii cu privire la constatarea unui cumul de factori și evenimente, suspendarea executării

angajamentelor financiare și tehnice prevăzute în contract și demararea negocierilor în vederea încheierii unui acord adițional, în calitate de terț- Î.S. "Aeroportul Internațional Chișinău".

Prin referința depusă, "Aeroportul Internațional Chișinău" adoptat poziția expusă de către Agenția Proprietății Publice.

În ședința de judecată, reprezentantul reclamantului SRL „Avia-Invest", Dmitri Lunga, a susținut cererea de chemare în judecată și a solicitat admiterea acesteia în conformitate cu pretențiile formulate.

Reprezentantul terțului Aeroportul Internațional, Alexandru Calin, a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca neîntemeiată.

Pârâtul Agenția Proprietății Publice și terțul Comisia de Monitorizare a Concesiunii, fiind legal citați (f.d. 12-128), în ședința de judecată nu s-au prezentat și nu au infomat instanța motivele neprezentării lor, instanța apreciind posibilă examinarea cauzei în lipsa acestora.

Aprecierea instanţei de judecată:

Audiind explicaţiile participanţilor la proces, studiind materialele cauzei civile, instanţa de judecată ajunge la concluzia că cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Avia-Invest" către Agenția Proprietății Publice, terț Comisia de Monitorizare a Concesiunii și Aeroportul Internațional Chișinău cu privire la constatarea unui cumul de factori și evenimente, suspendarea executării angajamentelor financiare și tehnice prevăzute în contract și demararea negocierilor în vederea încheierii unui acord adițional, este una neîntemeiată şi urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

Conform prevederilor art.189 alin. (1) și (2) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice poate înainta o acțiune în contencios administrativ. O acțiune în contencios administrativ poate fi înaintată și atunci cînd autoritatea publică nu a soluționat în termen legal o cerere.

Conform art. 2 alin. (1) Cod administrativ, prevederile prezentului cod determină statutul juridic al participanţilor la raporturile administrative, atribuţiile autorităţilor publice administrative şi ale instanţelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile şi obligațiile participanţilor în procedura administrativă şi cea de contencios administrativ.

Conform art. 3 Cod administrativ, Legislația administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activității administrative și a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor și a libertăților prevăzute de lege ale persoanelor fizice și juridice, ținându-se cont de interesul public și de regulile statului de drept.

Conform art. 18 Cod administrativ, interesul public vizează ordinea de drept, democraţia, garantarea drepturilor şi a libertăţilor persoanelor, precum şi obligaţiile acestora, satisfacerea necesităţilor sociale, realizarea competenţelor autorităţilor publice, funcționarea lor legală și în bune condiții.

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autoritățile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 93 alin. (1) din Codul administrativ, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenția.

Conform art. 17 Cod administrativ, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 225 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, instanța de judecată nu este competentă să se pronunțe asupra oportunității unui act administrativ. Verificarea exercitării de către autoritatea publică a dreptului discreţionar se limitează la faptul dacă autoritatea publică: a) şi-a exercitat dreptul discreţionar; b) a luat în considerare toate faptele relevante; c) a respectat limitele legale ale dreptului discreţionar; d) şi-a exercitat dreptul discreţionar conform scopului acordat prin lege.

Conform art. 206 alin. (1) Cod administrativ, o acțiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru: a) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual (acțiune în contestare); b) obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare); c) impunerea la acţiune, la tolerare a acţiunii sau la inacțiune (acţiune în realizare); d) constatarea existenței sau inexistenței unui raport juridic ori nulității unui act administrativ individual sau a unui contract administrativ (acţiune în constatare); sau e) anularea în tot sau în parte a unui act administrativ normativ (acţiune de control normativ).

Potrivit art. 208 alin. (1) Cod administrativ, în cazurile prevăzute de lege, până la înaintarea acțiunii în contencios administrativ, se va respecta procedura prealabilă.

Analizând circumstanțele speței în coraport cu normele legale precitate, instanța de judecată, constată că reclamantul a respectat procedura de depunere a acțiunii, fapt confirmat prin cererea prealabilă anexată la materialele dosarului, precum și termenul de depunere a acțiunii în instanța de contencios administrativ, motiv pentru care instanța judecătorească constatând că acțiunea este admisibilă, va examina fondul acesteia.

Reieșind din dreptul subiectiv al subiectului afectat, care la fel a fost predeterminat de legiuitorul şi care a fost formulat astfel - orice persoană care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, de către o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, se poate adresa instanţei de contencios administrativ competente pentru a obţine anularea actului, recunoaşterea dreptului pretins şi repararea pagubei ce i-a fost cauzată.

Fiind investită cu atribuția cercetării stării de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, în temeiul art. 22 și 219 Cod administrativ, instanța de judecată reține că obiect al examinării prezentei cauze în instanța de contencios administrativ îl constatarea unui cumul de factori și evenimente, suspendarea executării angajamentelor financiare și tehnice prevăzute în contract și demararea negocierilor în vederea încheierii unui acord adițional.

În privința competenței instanței de judecată la examinarea acțiunii în contencios administrativ se constată că competența în conformitate cu prevederile art. 191 alin. (1) și

art. 196 alin. (1) Cod administrativ revine Judecătoriei Chișinău. Prin urmare acțiunea este depusă cu respectarea prevederilor art. 191 alin. (1), art. 192 alin. (2) și art. 196 alin. (1) Cod administrativ.

Astfel, instanța de judecată constată că acțiunea este admisibilă.

Din materialele cauzei, instanța reține că, prin contractul nr.4/03 din 30.08.2013, Agenția Proprietății Publice a acordat în concesiune către SRL „Avia Invest" activele aflate în gestiunea ÎS „Aeroportul Internațional Chișinău" și terenurile aferente, în vederea modernizării, reparației, construcției și exploatării infrastructurii aeroportuare.

Prin cererea din 22.11.2021, SRL „Avia Invest" a solicitat constatarea unui cumul de factori și evenimente neimputabile SRL „Avia Invest" (descrise în prezenta notificare), care obstrucționează îndeplinirea de către Concesionar a obligațiilor investiționale pentru etapa a II-a de investiție; suspendarea executării de către SRL „Avia Invest" a angajamentelor financiare și tehnice prevăzute în art.13 din Contract, propice celei de-a doua etape investiționale (2016-2025) până la înlăturarea factorilor care au condus la instaurarea moratoriului, fără a afecta însă prestarea serviciilor aeroportuare și de altă natură asumate în temeiul Contractului de concesiune; demararea negocierilor în vederea încheierii unui acord adițional la Contractul de concesiune privind modificarea structurii și termenelor de realizare a obligațiilor investiționale asumate pentru cea de-a II-a etapă investițională.

La 05.01.2022, partea reclamantă a înaintat cerere prealabilă prin care a solicitat: 1) Primirea spre examinare a cererii prealabile și admiterea integrală a acesteia; 2) Convocarea în cel mai apropiat timp și convenabil reciproc și, în orice caz, în termen de 15 (cincisprezece) zile de la recepționarea prezentei cereri prealabile, a unei ședințe comune (cu asigurarea participării Concedentului și Concesionarului) de soluționare pe cale amiabilă a litigiului ce izvorăște din cerințele formulate prin cererea SC „Avia-Invest" SRL nr. 12/836 din 22.11.2021; 3) Emiterea unui act administrativ individual favorabil cu privire la: - constatarea unui cumul de factori și evenimente neimputabile SRL „Avia Invest" (descrise în notificare), care obstrucționează îndeplinirea de către Concesionar a obligațiilor investiționale pentru etapa a II-a de investiție; - suspendarea executării de către SRL „Avia Invest" a angajamentelor financiare și tehnice prevăzute în art.13 din Contract, propice celei de-a doua etape investiționale (2016-2025) până la înlăturarea factorilor care au condus la instaurarea moratoriului, fără a afecta însă prestarea serviciilor aeroportuare și de altă natură asumate în temeiul Contractului de concesiune; - demararea negocierilor în vederea încheierii unui acord adițional la Contractul de concesiune privind modificarea structurii și termenelor de realizare a obligațiilor investiționale asumate pentru cea de-a II-a etapă investițională.

Prin scrisoarea din 27.04.2021, se atestă că Autoritatea Aeronautică Civilă a examinat cererea SRL „Avia Invest" privind elaborarea unui nou Master Plan al Aeroportului Internațional Chișinău și a comunicat că în contextul pandemiei COVID-19, inițierea acestuia nu este oportună la acea etapă.

Conform art. 7 Cod civil,

(1) Legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică şi nici nu suprimă condiţiile de constituire a unei situaţii juridice constituite anterior, nici condiţiile de stingere a unei situaţii juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică şi nu desfiinţează efectele deja produse ale unei situaţii juridice stinse sau în curs de realizare.

(2) Legea nouă este aplicabilă situaţiilor juridice în curs de realizare la data intrării sale în vigoare.

(3) De la data intrării în vigoare a legii noi, efectele legii vechi încetează, cu excepţia cazurilor în care legea nouă prevede altfel.

(4) În cazul situaţiilor juridice contractuale în curs de realizare la data intrării în vigoare a legii noi, legea veche va continua să guverneze natura şi întinderea drepturilor şi obligaţiilor părţilor, precum şi orice alte efecte contractuale, dacă legea nouă nu prevede altfel.

(5) În situaţiile prevăzute la alin.(4), dispoziţiile legii noi se aplică modalităţilor de exercitare a drepturilor sau de executare a obligaţiilor, precum şi de înstrăinare, preluare, transformare sau de stingere a acestora. De asemenea, dacă legea nouă nu prevede altfel, clauzele unui act juridic încheiat anterior intrării în vigoare a legii noi contrare dispoziţiilor ei imperative sînt, de la această dată, lipsite de orice efect juridic.

Conform art. 668 Cod civil,

(1) Contractul încheiat legal obligă părţile nu numai la ceea ce au stipulat expres, dar şi la tot ceea ce rezultă din natura lui în conformitate cu legea, cu uzanţele sau cu principiile echităţii.

(2) Contractul produce efecte numai între părţi dacă legea nu prevede altfel. Contractul produce efecte şi pentru succesorii universali sau cu titlu universal dacă din lege, din contract sau din natura obligaţiei nu rezultă altfel.

(3) Contractul poate fi modificat sau rezolvit numai în conformitate cu clauzele sale ori prin acordul părţilor dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 734 Cod civil,

(1) Părţile îşi pot rezerva în mod expres prin contract dreptul de rezoluţiune a contractului.

(2) Acordul privind rezoluţiunea contractului trebuie să fie încheiat în forma cerută pentru contract dacă din lege, contract sau uzanţe nu rezultă altfel.

Conform art. 5 din Legea nr. 81 din 18.03.2004 cu privire la investiţiile în activitatea de întreprinzător,

(2) Republica Moldova asigură, în conformitate cu legislaţia în vigoare, cu tratatele internaţionale privind promovarea şi protejarea reciprocă a investiţiilor la care Republica Moldova este parte, un regim de securitate şi protecţie deplină şi permanentă a tuturor investiţiilor, indiferent de forma lor.

Conform art. 3 din Legea nr. 163 din 09.07.2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcţie,

(1) Certificatul de urbanism pentru proiectare (anexa nr.1) se elaborează şi se emite în baza cererii, în care se indică locul amplasării imobilului/terenului și la care se anexează, în original şi în copii, următoarele documente: b) buletinul de identitate (pentru persoană fizică) sau certificatul de înregistrare (pentru persoană juridică)

Conform art. 4 din Legea nr. 163 din 09.07.2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcţie,

(1) Certificatul de urbanism pentru proiectare se elaborează în baza documentaţiei de urbanism şi de amenajare a teritoriului de către organele locale de arhitectură şi urbanism din cadrul administraţiei publice locale.

(2) În lipsa documentaţiei de urbanism şi de amenajare a teritoriului, emitentul este obligat să elaboreze, prin intermediul serviciilor sale abilitate, o schemă de amplasare a imobilului/terenului şi a reţelelor edilitare, care, fiind avizată de către arhitectul-şef, organele supravegherii de stat (Agenţia Naţională pentru Sănătate Publică, Agenţia de Mediu, organul supravegherii de stat a măsurilor contra incendiilor în comun cu serviciul de salvatori şi pompieri), INCP „Urbanproiect” (pentru toate localităţile, cu excepţia municipiului Chişinău), IMP „Chişinăuproiect” (pentru municipiul Chişinău), va servi drept temei pentru elaborarea şi emiterea certificatului de urbanism pentru proiectare.

Conform art. 1 al Hotărârii Nr. 55 din 17-03-2020 privind declararea stării de urgență,

Se declară stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 17 martie – 15 mai 2020.

În speță, obiectul contenciosului administrativ în prezenta cauză îl constituie verificarea legalității acțiunilor Agenției Proprietății Publice de a emite act administrativ favorabil prin care să se constate cumul de factori și evenimente neimputabile concesionarului; suspendarea executării angajamentelor financiare și tehnice prevăzute la art. 13 din Contractul de concesiune pentru etapa a II-a; demararea negocierilor în vederea încheierii unui acord adițional privind modificarea structurii și termenelor de realizare a obligațiilor investiționale.

La caz, instanța reține că, reclamanta a depus către Agenția Proprietății Publice și la Comisia de monitorizare a concesiunii cererea nr. 12/836 din 22.11.2021, prin care a solicitat constatarea unui cumul de factori și evenimente neimputabile concesionarului; suspendarea executării angajamentelor financiare și tehnice prevăzute la art. 13 din Contractul de concesiune pentru etapa a II-a (2016-2025); demararea negocierilor în vederea încheierii unui acord adițional privind modificarea structurii și termenelor de realizare a obligațiilor investiționale.

Cerere constituie o petiție în sensul art. 9 alin. (2) din Codul administrativ, iar prin depunerea ei a fost inițiată o procedură administrativă în accepțiunea art. 6 și art. 69 alin. (1) și (2) din același cod.

Potrivit art. 60 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, procedura administrativă trebuia finalizată în termen de 30 de zile de la data înregistrării cererii complete.

Autoritatea publică nu a comunicat părții reclamante un răspuns, iar în temeiul art. 64 alin. (2) din Codul administrativ, echivalează cu respingerea cererii și emiterea unui act administrativ individual defavorabil în sensul art. 11 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ.

Instanța reține că, prin Contractul de concesiune nr. 4/03 din 30.08.2013, încheiat între Agenția Proprietății Publice și SRL „Avia-Invest, au fost transmise în concesiune activele aflate în gestiunea economică a ÎS „Aeroportul Internațional Chișinău" și terenurile aferente, concesionarul asumându-și angajamente investiționale, etapizate în funcție de majorarea fluxului de pasageri, mișcările de aeronave și transportul cargo, conform pct. 4.2 din Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 321 din 30.05.2013 cu privire la aprobarea concesionării activelor Î.S. „Aeroportul Internaţional Chişinău" şi a condiţiilor concesionării acestora.

Prin procesul-verbal nr. 3 al ședinței Comisiei de monitorizare a concesiunii din 29.12.2016 au fost acceptate investițiile din prima etapă 30.08.2013-30.08.2015 în sumă de 46 341,8 mii euro, peste cuantumul asumat contractual de 45,1 mil. euro. În context, până în anul 2016, executarea contractului s-a desfășurat în condițiile convenite de părțile contractuale.

La fel, partea reclamantă a invocat prin datele statistice că fluxul de pasageri și mișcările de aeronave, a avut loc o scădere a activității aeroportuare în perioada 2020-2021, descreșteri lunare între 55,6% și 96,6% față de 2019, reducerea numărului de curse de la 27 726 în anul 2019 la 11 244 în anul 2020, diminuarea fluxului de pasageri cu 62,3% în semestrul I 2020, cu 73,8% în semestrul II 2020 și cu 58,8% în semestrul I 2021.

Totodată s-a indicat că, potrivit pct. 1 din Hotărârea Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică nr. 9 din 15 martie 2020, s-a hotărât ca Autoritatea Aeronautică Civilă va asigura sistarea tuturor curselor aeriene regulate de pasageri cât și a charterelor regulate de pasageri pentru care decolarea este planificată mai târziu de 17 martie 2020 orele 00:00 pînă la 01.04.2020 orele 00:00.

Prin Legea nr. 60 din 23.04.2020 au fost operate modificări la art. 4 alin. (1) lit. b), alin. (2) lit. b) și alin. (3) din Legea nr. 827 din 18.02.2000, instituindu-se începând cu 01.07.2020 obligația de achitare a taxei aeroportuare în mărime de 50% din suma tarifului pentru modernizarea aeroportului acumulat lunar.

Reclamanta a cuantificat impactul 17 689 653 lei pentru perioada iulie-decembrie 2020 și 61 211 921 lei pentru ianuarie-septembrie 2021, în total 78 901 574 lei.

Prin decizia nr. 21/655 din 20.02.2020 a Direcției Generale Arhitectură, Urbanism și Relații Funciare, APL a refuzat eliberarea certificatului de urbanism pentru proiectarea Terminalului Nou.

Instanța remarcă că, partea reclamantă a probat existența dificultăților în executarea obligațiilor investiționale, însă problema juridică nu este dacă au existat impedimente, dar dacă din lege ori din contract se naște un drept subiectiv al

concesionarului la emiterea de către autoritatea publică a actului administrativ favorabil.

În speță, instanța analizând conținutul pretențiilor părții reclamante remarcă că acestea nu corespund structurii unui act administrativ individual.

Constatarea unui cumul de factori și evenimente neimputabile are natura unei evaluări preliminare, iar nu a unei măsuri prin care autoritatea publică reglementează un caz individual de drept public cu efecte juridice nemijlocite, în sensul art. 10 din Codul administrativ.

Suspendarea executării angajamentelor financiare și tehnice prevăzute la pct. 13 din Contractul din 30.08.2013, reprezintă o modificare a modului de executare a contractului de concesiune, o operațiune care ține de sfera raportului contractual, iar nu de emiterea actului administrativ.

Demararea negocierilor în vederea încheierii unui acord adițional constituie conduita contractuală a părților, negocierile fiind o activitate consensuală al cărei rezultat nu poate fi predeterminat și nici impus pe cale judiciară.

Totodată, instanța reține că partea reclamantă a invocat prevederile pct. 13.2 din Contractul de concesiune din 30 august 2013, din conținutul clauzei se atestă că, în cazul neîndeplinirii obligațiilor contractuale, Comisia de monitorizare a concesiunii în baza fundamentări economice elaborează recomandări privind oportunitatea modificării structurii și a termenelor de realizare a obligațiilor. În temeiul recomandărilor, APP este în drept să decidă încheierea acordului adițional cu SRL „Avia-Invest".

Instanța remarcă că, formula „va fi în drept să decidă" consacră o facultate, iar nu o obligație de rezultat. Prin urmare, contractul enunțat instituie o obligație de procedură și de răspuns în sarcina APP, dar nu o obligație de a admite cererea concesionarului.

În altă ordine de idei, partea reclamantă putea pretinde parcurgerea mecanismului contractual și primirea răspunsului motivat, dar nu putea pretinde ca instanța să impună APP să adopte o soluție favorabilă.

Potrivit art. 7 și art. 668 din Codul civil, contractul încheiat are putere de lege între părțile contractante, iar conform art. 668 alin. (3) din Codul civil, contractul poate fi modificat sau rezolvit numai în conformitate cu clauzele sale ori prin acordul părţilor dacă legea nu prevede altfel.

Conform art. 14 alin. (2) din Legea nr. 534 din 13.07.1995 cu privire la concesiuni, modificarea unilaterală a contractului de concesiune este lovită de nulitate absolută.

La fel, instanța remarcă că la Anexa nr. 7 la Contractul de concesiune „Matricea de partajare a riscurilor între Concedent și Concesionar" repartizează riscurile între părțile contractante. Astfel, riscurile publice revin APP, cele private revin SRL „Avia-Invest", iar o categorie distinctă este suportată de ambele părți contractante.

Astfel, riscul ca terenurile necesare realizării proiectului să nu poată fi puse din punct de vedere juridic la dispoziția SRL „Avia-Invest" revine APP; riscurile legate de obținerea aprobărilor și autorizațiilor sunt suportate de ambele părți, iar riscurile aferente lucrărilor de construcție revin SRL „Avia-Invest".

Instanța atestă că, o asemenea constatare nu poate fi dispusă de instanță în absența analizei individualizate pe fiecare factor invocat, analiză care potrivit art. 13.2 din Contract, revine în competența Comisiei de monitorizare a concesiunii, în baza fundamentării economice.

Cu privire la refuzul eliberării certificatului de urbanism, art. 3, 4, 6 și art. 21 alin. (1) din Legea nr. 163 din 09.07.2010 stabilesc că emitentul certificatului de urbanism este primarul unității administrativ-teritoriale, la cererea proprietarului sau superficiarului și în baza documentelor prevăzute de lege.

Art. 16 din Contractul de concesiune instituie în sarcina APP o obligație de asistență în asigurarea cu actelor permisive, obligația de sprijin nu se poate converti într-o competență de substituire.

Agenția Proprietății Publice nu poate fi obligată să emită un act administrativ care să suplinească competența Primăriei mun. Chișinău, iar în cauza dedusă judecății instanța de contencios administrativ nu poate substitui competența APL, fiind o altă cauză pe rolul instanțelor de judecată privind obligarea APL de a elibera actele permisive.

Cu privire la taxa aeroportuară, instanța remacă că a fost instituită prin Legea nr. 60 din 23.04.2020, care a modificat art. 4 din Legea nr. 827 din 18.02.2000.

Prin Decizia Curții Constituționale din 31.03.2022, s-a declarat inadmisibilă sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolului 4 alin. (1) lit. b) și alin. (2) lit. b) din Legea Fondului de susținere a populației nr. 827 din 18 februarie 2000, ridicată de SC „Avia Invest” SRL, parte în dosarul nr. 3-1713/2020, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani.

Prin urmare, instanța de contencios administrativ nu poate în contextul acțiunii în obligare îndreptate împotriva autorității publice, să înlăture efectele legii în vigoare, susținută prin Decizia Curții Constituționale din 31.03.2022.

Cu privire la lipsa Master Plan actualizat, instanța remarcă că Autoritatea Aeronautică Civilă prin scrisoarea nr. 1325 din 27.04.2021, a apreciat că inițierea elaborării noului Master Plan nu era oportună în contextul pandemic.

Cu privire la efectele nesoluționării cererii în termen, Codul administrativ distinge obligația de examinare a cererii și condiția materială de admitere a acesteia. Art. 64 alin. (2) Cod administrativ, stipulează că nesoluționarea în termen echivalează cu respingerea, ca efect deschide accesul la controlul judecătoresc. În altă ordine de idei, omisiunea de a soluționa cererea în termenul legal nu creează un drept de admitere a cererii; dar deschide calea verificării judiciare a temeiniciei pretențiilor.

Cu privire la invocarea garanțiilor investiționale și a dreptului de proprietate, instanța nu contestă drepturile izvorâte din contractul de concesiune ca interese patrimoniale protejate, însă protecția proprietății și a investițiilor nu constituie un drept al investitorului de a obține pe cale judiciară modificarea unilaterală a conținutului obligațiilor sale contractuale, în speță Contractul din 30.08.2013.

Mai mult, garanția inviolabilității investițiilor protejează investitorul împotriva

ingerințelor arbitrare, dar nu transformă orice dificultate economică în creanță împotriva statului.

În speță, o parte semnificativă a argumentației reclamantei se sprijină pe prognoze privind evoluția traficului aerian și pe anticipări a efectelor viitoare, elemente care nu satisfac exigența probatorie impusă de art. 93 alin. (1) din Codul administrativ.

Instanța reține, argumentul pârâtei potrivit căruia perioada de suspendare efectivă a curselor aeriene 17.03.2020-30.06.2020 reprezintă aproximativ 3,24% din durata totală a etapei a II-a investiționale 2016-2025, iar datele publice ale Aeroportului Internațional Chișinău atestă pentru anul 2021, o revenire semnificativă a traficului, circumstanță care combate argumentul reclamantei că executarea obligațiilor investiționale ar fi fost imposibilă pe întreaga perioadă 2016–2025.

În concluzie, instanța atestă că partea reclamantă nu a probat existența unui drept subiectiv la emiterea actului administrativ individual favorabil solicitat, art. 13.2 din Contractul de concesiune instituind un mecanism de recomandare din partea Comisiei de monitorizare, urmat de o decizie discreționară a APP, iar nu o obligație de rezultat.

Solicitările reclamantei privind suspendarea obligațiilor asumate și modificarea condițiilor contractuale ține de executarea și modificarea Contractului de concesiune. Or, potrivit art. 668 alin. (3) din Codul civil și Legii nr. 534 din 13.07.1995, asemenea măsuri pot fi dispuse numai prin acordul părților, nu pot fi impuse unilateral de una dintre părți sau de instanța de judecată în cadrul acțiunii în obligare.

Totodată, nu poate fi constatată lipsa răspunderii reclamantei pentru factorii invocați, întrucât Anexa nr. 7 la Contract repartizează distinct fiecare categorie de risc între APP și SRL „Avia-Invest”.

La fel, obstacolele invocate de partea reclamantă nu justifică suspendarea obligațiilor contractuale și nici modificarea Contractului de concesiune. Mai mult, instanța nu poate dispune măsuri care țin de competența altor autorități publice și nu poate înlătura aplicarea legii în vigoare, a cărei constituționalitate a fost confirmată de către Curtea Constituțională.

Celelalte argumente invocate de partea reclamantă nu au relevanţă, deoarece nu denotă încălcarea esenţială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru anularea actului administrativ contestat şi urmează a fi respinse.

Totodată, analizând argumentele expuse de reclamant în cererea de chemare în judecată în coraport cu circumstanțele de fapt ale speței și normele legale citate supra, instanța de contencios administrativ constată că, acțiunile autorității pârâte sunt întemeiate, or, poziția părții reclamante, expusă în cererea de chemare în judecată, este una nefondată, care se bazează pe interpretarea eronată a normelor de drept material.

În aceiași ordine de idei, instanța concluzionează că, în speță, actele administrative contestate nu încalcă principiul proporționalității între mijloacele folosite şi scopul urmărit, bazându-se pe probleme identificate, justificate obiectiv şi rezonabil.

Conform art. 224 alin. (1) lit. f) Cod administrativ, examinând acțiunea în contencios administrativ în fond, instanța de judecată adoptă una dintre următoarele hotărâri: respinge acțiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sunt îndeplinite condițiile de adoptare a unei hotărâri prevăzute la lit. a) - e).

În conformitate cu prevederile art. art. 232, 224 - 226, din Codul administrativ, instanța de judecată, -

H o t ă r ă ș t e:

Cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Avia-Invest" către Agenția Proprietății Publice, terț Comisia de Monitorizare a Concesiunii și Aeroportul Internațional Chișinău cu privire la constatarea unui cumul de factori și evenimente neimputabile SRL „Avia Invest", care obstrucționează îndeplinirea de către Concesionar a obligațiilor investiționale pentru etapa a II-a de investiție; suspendarea executării de către SRL „Avia Invest" a angajamentelor financiare și tehnice prevăzute în art. 13 din Contract, propice celei de-a doua etape investiționale (2016-2025) până la înlăturarea factorilor care au condus la instaurarea moratoriului, fără a afecta însă prestarea serviciilor aeroportuare și de altă natură asumate în temeiul Contractului de concesiune; demararea negocierilor în vederea încheierii unui acord adițional la Contractul de concesiune privind modificarea structurii și termenelor de realizare a obligațiilor investiționale asumate pentru cea de-a II-a etapă investițională - se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile din data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru). Motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data comunicării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărârea contestată.

Preşedintele şedinţei,
judecător Victor Sîrbu